

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheista ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi yhteentoimivan EU:n laajuisen eCall-järjestelmän käyttöönotosta”

COM(2013) 315 final – 2013/0166 (COD)

ja ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi ajoneuvoon asennettavan eCall-järjestelmän käyttöönottoa koskevista tyyppihyväksyntävaatimuksista ja direktiivin 2007/46/EY muuttamisesta”

COM(2013) 316 final – 2013/0165 (COD)

(2013/C 341/11)

Yleisesittelijä: **Thomas McDONOGH**

Euroopan parlamentti päätti 1. heinäkuuta 2013 ja neuvosto 5. heinäkuuta 2013 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 91 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta

Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös yhteentoimivan EU:n laajuisen eCall-järjestelmän käyttöönotosta

COM(2013) 315 final – 2013/0166 (COD).

Neuvosto päätti 27. kesäkuuta 2013 ja Euroopan parlamentti 1. heinäkuuta 2013 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 114 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta

Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus ajoneuvoon asennettavan eCall-järjestelmän käyttöönottoa koskevista tyyppihyväksyntävaatimuksista ja direktiivin 2007/46/EY muuttamisesta

COM(2013) 316 final – 2013/0165 (COD).

Asian kiireellisyys vuoksi Euroopan talous- ja sosiaalikomitea nimesi 18.–19. syyskuuta 2013 pitämässään 492. täysistunnossa (syyskuun 19. päivän kokouksessa) yleisesittelijäksi Thomas McDonoghin ja hyväksyi seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 141 ääntä puolesta 1:n pidättyessä äänestämästä.

1. Päätelmät ja suositukset

1.1 Komitea panee merkille, että vuonna 2012 EU:n maanteillä kuoli 28 000 ja loukkaantui 1,5 miljoonaa ihmistä. Komitea on vahvasti sitä mieltä, että maantieliikenteessä loukkaantuvien lukumäärän vähentäminen on yhteiskunnallisesti äärimmäisen tärkeä asia, ja se kannattaa komission kunnianhimoista suunnitelmaa määrän vähentämisestä vuosien 2011–2020 aikana puolella vuoteen 2010 verrattuna.

1.2 Komitea pitää tervetulleena komission ehdottamaa päätöstä ja asetusta eCall-järjestelmän käyttöönotosta, jolla varmistetaan, että lokakuusta 2015 alkaen kaikki henkilöautojen ja kevyiden hyötyajoneuvojen uudet mallit varustetaan hätänumeroon 112 perustuvalla eCall-laitteistolla ja että luodaan eCall-puhelujen asianomaiseen vastaanottamiseen ja käsittelemiseen hätäkeskuksissa (*Public Safety Answering Point*, PSAP) tarvittava infrastruktuuri EU:n laajuisen eCall-palvelun yhteensopivuuden, yhteentoimivuuden ja jatkuvuuden varmistamiseksi.

1.3 ETSK yhtyy eCall-vaikutustenenarvioinnin päätelmiin, joiden mukaan eCall-järjestelmän pakollinen käyttöönotto on

ainoa tapa tuoda sen hyödyt kansalaisten ulottuville. Komitea on lukuisissa lausunnoissa todennut komissiolle, ettei vapaaehtoinen lähestymistapa tule toimimaan.

1.4 ETSK panee merkille, että ehdotuksia sovelletaan vain uusiin ajoneuvomalleihin, jotka rekisteröidään 1. lokakuuta 2015 alkaen, ja että olemassa olevia malleja voidaan valmistaa ja markkinoida edelleen ilman eCall-järjestelmää kyseisen ajankohdan jälkeenkin. Komitea ymmärtää, että ajoneuvojen valmistajille saattaa koitua asiasta kustannuksia, mutta toivoo, että ne asentaisivat kuitenkin eCall-teknologiaa mahdollisimman pian myös lokakuun 2015 jälkeen valmistettaviin, olemassa olevaa mallia oleviin ajoneuvoihin.

1.5 Komitea toteaa, ettei ehdotetuissa säännöksissä määrätä eCall-teknologian asentamisesta moottoripyöriin ja muihin kaksipyöräisiin moottoriajoneuvoihin. Ottaen huomioon, että kyseisten ajoneuvojen kuljettajiin ja matkustajiin kohdistuva kuoleman ja loukkaantumisen riski muodostaa merkittävän ongelman, ETSK kehottaa painokkaasti valmistajia ja jäsenvaltioita laajentamaan eCall-järjestelmän käytön niin pian kuin suinkin myös kaksipyöräisiin moottoriajoneuvoihin.

1.6 Komitea kehottaa uudelleen komissiota tekemään mahdollisimman pikaisesti ehdotuksia nimenomaan kaksipyöräisten moottoriajoneuvojen aktiivisen ja passiivisen turvallisuuden parantamiseksi.

1.7 ETSK on vaikuttanut eräissä jäsenvaltioissa perustettujen tieliikenneturvallisuusviranomaisten menestyksestä. Kyseisten viranomaisten tehtävänä on valvoa kansallisen tieliikenneturvallisuusstrategian täytäntöönpanoa, neuvoa tieliikenneturvallisuuspolitiikkaan liittyvissä asioissa sekä edistää alan parhaita käytänteitä. Komitea pitää tarpeellisena perustaa Euroopan tieturvallisuusvirasto, jonka tehtävänä olisi auttaa tieliikenneturvallisuuden – mukaan lukien eCall-järjestelmän – täytäntöönpanon yhdenmukaistamisessa ja eteenpäin viemisessä koko EU:ssa. Elimeen kuuluisi jäsenvaltioiden nimittämiä tieliikenneturvallisuusalan asiantuntijoita.

1.8 Komitea kehottaa komissiota kiinnittämään huomiota komitean aiempiin lausuntoihin, joissa käsitellään tieliikenneturvallisuutta ja otetaan kantaa eCall-järjestelmän pakollisen käytönnoton tarpeeseen. ⁽¹⁾

2. Ehdotusten pääsisältö

2.1 eCall-järjestelmä

eCall-tekniikan tehtävänä on välittää EU:n laajuiseen hätänumeroon 112 perustuvia ajoneuvojen hätäpuheluja joko automaattisesti onnettomuuden sattuessa tai käsin aktivoituna. eCall-järjestelmä soittaa vakavan onnettomuuden sattuessa automaattisesti Euroopan yleiseen hätänumeroon 112. Se ilmoittaa hätäpalveluihin ajoneuvon sijainnin, vaikka kuljettaja olisikin tajuton tai ei muusta syystä pysty soittamaan puhelua itse. Komissio hyväksyi vuonna 2011 suosituksen 2011/750/EU, jonka mukaan matkaviestinverkko-operaattorien tulisi varmistaa, että niillä on valmiudet välittää eCalls-viestejä.

2.2 Ainoastaan noin 0,7 prosenttia ajoneuvoista on EU:ssa nykyisin varustettu yksityisillä eCall-järjestelmillä, eikä tämä osuus ole juurikaan nousussa. Nämä patentoidut järjestelmät eivät tarjoa EU:n laajuisuutta yhteentoimivuutta tai jatkuvuutta.

2.3 Ehdotus asetukseksi

Ehdotetulla asetuksella pyritään määrittelemään eCall-tekniikkaa koskevat tyyppihyväksyntävaatimukset ja säätämään pakolliseksi sen asentaminen henkilöautojen ja kevyiden hyötyajoneuvojen uusiin malleihin lokakuusta 2015 alkaen. Ehdotus sisältää valmistajille ja jäsenvaltioille asetettavia vaatimuksia, käyttäjien yksityisyyden suojaa ja tietosuojaa koskevia vaatimuksia, soveltamisalaan kuuluvien ajoneuvojen määrittelyn sekä voimaantulon ajankohdan.

2.4 Ehdotus päätökseksi

Ehdotetulla päätöksellä pyritään varmistamaan, että kaikilla hätäkeskuksilla (*Public Safety Answering Points – PSAP*) on valmius käsitellä onnettomuustapauksessa joko automaattisesti tai käsin

lähetettyjä eCall-viestejä. Komission haluaa varmistaa, että 1. lokakuuta 2015 mennessä eCall-viestejä luodaan, välitetään ja käsitellään luotettavasti koko EU:ssa.

2.5 Asetukseen sisältyvät säännökset

Ehdotetussa asetuksessa asetetaan muun muassa seuraavia oikeudellisia vaatimuksia:

2.5.1 Henkilöautojen ja kevyiden hyötyajoneuvojen valmistajien on varmistettava, että lokakuusta 2015 alkaen kyseisten ajoneuvojen uudet mallit valmistetaan ja hyväksytään vaatimustenmukaisten eCall-järjestelmien kera.

2.5.2 Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1. lokakuuta 2015 alkaen ehdotetun asetuksen soveltamisalaan kuuluville uusille ajoneuvomalleille myönnetään koko ajoneuvoa koskeva Euroopan yhteisön tyyppihyväksyntä.

2.5.3 Tyyppihyväksyntäviranomaisten on ennen tyyppihyväksyntätodistuksen myöntämistä varmistettava, että kyseiset ajoneuvot täyttävät asetetut normit.

2.5.4 Valmistajien on varmistettava, ettei eCall-tekniikka mahdollista ajoneuvojen jatkuvaa seurantaa.

2.5.5 Tarvitaan riittävä suoja elektronista valvontaa vastaan, ja käyttäjille on tiedotettava siitä, miten järjestelmän käyttämiä tietoja käsitellään.

2.5.6 Komissiolle siirretään valta antaa delegoituja säädöksiä, joilla vahvistetaan ajoneuvon sisäisten eCall-järjestelmien teknisiä vaatimuksia sekä delegoituja säädöksiä, joissa määritellään käyttäjien yksityisyyttä koskevat vaatimukset. Lisäksi komissio voi kustannus-hyötyanalyysin perusteella myöntää tiettyjen henkilöautojen ja kevyiden hyötyajoneuvojen luokkien osalta luvan poiketa järjestelmän asentamisvelvoitteesta.

3. Yleistä

3.1 Komitea panee merkille, että viime vuonna EU:n maanteillä kuoli 28 000 ja loukkaantui 1,5 miljoonaa ihmistä. Kun hätäpalvelut hälytetään liikenneonnettomuuspaikalle, jokainen minuutti on kriittisen tärkeä ihmishenkien pelastamisen ja vammojen vakavuuden lieventämisen kannalta. Onnettomuudessa loukkaantuneet ihmiset eivät kuitenkaan aina pysty soittamaan hätäpuhelua.

3.2 eCall-tekniikka ratkaisee tämän ongelman hälyttämällä hätäpalvelut välittömästi, vaikka kuljettaja tai matkustaja olisi tajuton tai ei muusta syystä pysty soittamaan hätäpuhelua. ETSK panee myös merkille, että arvioiden mukaan eCall-tekniikan ansiosta pelastusyksiköt saapuvat onnettomuuspaikalle taajama-alueella 40 prosenttia ja maaseudulla 50 prosenttia nopeammin ja että yleistyttyään järjestelmä pelastaa Euroopassa vuosittain useita satoja henkiä sekä lieventää loukkaantumisten ja vammojen ja vakavuutta kymmenissä tuhansissa tapauksissa.

⁽¹⁾ OJ C 80, 30.3.2004, s. 77, OJ C 168, 20.7.2007, s. 71, OJ C 77, 31.3.2009, s. 70, OJ C 48, 15.2.2011, s. 27 ja OJ C 132, 3.5.2011, s. 94.

3.3 Osa jäsenvaltioista on perustanut tieliikenneviranomaistoja, joille on valtakunnallisella tasolla annettu tehtäväksi arvioida tieliikenneturvallisuusstrategiaa ja antaa valtiovallalle neuvoja ensisijaisista toimista. Euroopan tieturvallisuusvirasto, jolla olisi selkeä toimivalta kaikilla tieliikenneturvallisuuteen liittyvillä aloilla (infrastruktuuri, ajoneuvot ja tienkäyttäjät) koko EU:ssa, voisi edistää osaltaan EU:n yhdenmukaisen tieliikenneturvallisuusstrategian täytäntöönpanoa. Tällaisen viraston erityistehtäviin voisi kuulua parhaiden käytänteiden kartoittaminen, määrittely, luominen ja edistäminen sekä rajatylittävän tiedonvaihdon ja yhteistyön lisääminen.

4. Erityistä

4.1 Ehdotusta sovelletaan vain uusien henkilöajoneuvojen ja kevyiden hyötyajoneuvojen tyyppihyväksyntään, eikä se sisällä vaatimusta eCall-järjestelmän asennuksen varmistamisesta ennen ensirekisteröintiä, mikä tarkoittaa, että ajoneuvojen olemassa olevia malleja voidaan edelleen valmistaa ja markkinoida ilman

eCall-järjestelmää. Komitea toteaa, että tämän politiikan vuoksi eCall-palvelun täysi kattavuus saavutetaan vasta vuonna 2033. Komitea ymmärtää tarpeen ottaa huomioon ajoneuvojen valmistajille mahdollisesti aiheutuvat taloudelliset seuraukset ja suunnitteluongelmat, mutta toivoo kuitenkin, että ne asentaisivat eCall-tekniologiaa mahdollisimman pian myös lokakuun 2015 jälkeen valmistettaviin olemassa olevaa mallia oleviin ajoneuvoihin.

4.2 Asetusta ajoneuvon asennettavan eCall-järjestelmän käyttöönottoa koskevista tyyppihyväksyntävaatimuksista ei sovelleta kaksipyöräisiin moottoriajoneuvoihin (moottoripyöriin jne.). Kyseisten ajoneuvojen kuljettajien todennäköisyys loukkaantua vakavasti maantieliikenteessä on 18–20-kertainen henkilöauton kuljettajiin verrattuna. Tämän riskialttiin ajoneuvoluokan tieliikenneturvallisuuskysymyksiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. eCall-tekniologian käyttöönoton lisäksi tarvitaan mahdollisimman pian myös ehdotuksia kaksipyöräisten moottoriajoneuvojen aktiivisen ja passiivisen turvallisuuden parantamiseksi.

Bryssel 19. syyskuuta 2013

*Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohta*

Henri MALOSSE